Quelle: https://manuscripta.at/?ID=365
Copyright: Klosterneuburg, Augustiner-Chorherrenstift

facu fē. Qui cū nr̄i temporis hominēs xp̄iani nuptiarū
uinculo uberi ualentes abomīi cōcubitu cōtinere. e cū iā tale
tempus cē p̄spicerēt sicē scriptū ē. n amplectendi s; abstinen
di abamplexu. n potuis eligere t uirginalē t uidualē ꝛ uinē
tiā conseruare. quā tribulationē carnis sine qua cōiugia eē
n possē. ut taceant alia aliq; parē apls. nullo iā cogente hu
mane societatis officio sustinere. S; eū dnante ꝛ cupiscentia
a fuerīt copulati sicā postea uicerīt quia nūta licet dissoluere
ꝛ iugū sē licebat n colligare. fuerīt tales q̄les p̄stitē forma
nuptiarū. ita ut t par ēsensu ascendant celsiorē sētatis gōdū.
Aut si ambo s tales. et tēqlis ē. n exactor s; redditor debiti ser
uans monitis castā religiosāq; ꝛ cordiā. Iusū tempis; eū ad
huc ppheis sacramentis saluis mē misteriū reuelabat. & iā
qui ante nuptias tales erant officio ppagandi nuptias copula
bant n uicio libidine. s; ducti pietate. Quib; si opto talis da
ret q̄lis reuelato nouo testamēto data ē dicente dnō. Qui po
test capere capiat. n cos dubitat. & iā cōgaudio suscepturos fu
isse. q̄ diligentē mitenus legit quom ꝛ iugib; utebant. cū &
plures uni uiro habere licebat. q̄s castus habebat quā nunc
unā q̄ lib; istor quib; uidem q̄d sādm uenia concedit apls.
Habebant enī eas mope generandi n immorbo desiderii sicē
gentes q̄ ignorant dm. Q̄d iā magnū ē ut multi bodie faciū
se tota uita abomī ꝛ cubitu abstineant quā modū teneant
n cocundo n plus causa. si mat̄ momo copulent. Hempe mul
tos habem fis ꝛ ꝛ socios cēlestis hereditatis utriq; sed ꝛ uinē
tes siue expias nuptias. siue abomī tali cōmixtione inte
gros. Hempe innumerabiles st̄. Quē tandē auditum inēfa
miliaria colloquia siue cor q̄ ꝛ iugatu st̄. siue q̄ fuerīt. indi
cantē nobis numq̄ se ꝛ iugi cē ꝛ mixtū n speranda ꝛ cepta.
Q̄d g̃ p̄cipuum cōiugatis apl̄i. hoc ē nuptiarū. q̄d aut ue
nabilē concedīt. aut q̄d impedit orationes n cogīt nuptie
s; fert. Itaq; si forte q̄d utriq; fieri possit ignoro. magq;
fieri n posse existimo. s; tam si forte ad tmp adhibita ꝛ cu
bina filios solos ex eadē cōmixtione quesuerīt nec sic ista
ꝛ uinctio t ear nuptiis p̄ponēda ē. quē uemale uiuo opā
tur. Q̄d enī sit nuptiarū ꝛ sideranda ē. n q̄d nubentū & in
moderanta nuptias utentū. Heq; enī si agris mique ac p
perā mnasis ita q̄sq; utat. ut ex eor fructib; largas elemo
sinas faciat. iō rapinā iustificat. neq; si alī ruri parēo t ire
questro auaritiā meūbat. iō culpanda ē iuris ciuilis regula
q̄ possessor legitim facī ē. nec ꝛ iammice fractionis puerī
tas laudabilis erit. si regia clemēta tyrann subditos tēter.
nec utupabilis ordo regie potestatis si ire crudelitate ꝛ
rannica seuat. Aliud ē namq; in iusta potestate iuste uelle
uti. Ita nec ꝛ cubine adtp̄s adhibite si filior causa cōcubāt
iustū faciāt ꝛ cubitū suū. nec cōiugate si cū maritis lasci
uat. nuptiali ordini cōm imponē. Posse sane fieri nuptias
ex male ꝛ uictis honesto p̄tea placito ēsequente manifestū
ē. Semel aū mitū comibū meiuitate dī iniū. u & iā exp̄ma
duor hominū copula q̄d dā sacramētū nuptie gerīt. nullom
potest n alicū eor morte dissolui. Manet enī uinculū nup
tiarū. & iā si ples cui causa mitū ē manifesta sterilitate nō
subsequat. ita ut iā saepius; ꝛ iugatis n sē filios habituros. se
d parare sertam t ipsa causa filior atq; alis copulare n licet
ad. Q̄d si fecerīt eūcis cūq; se copulauerīt adulterū co
mittūt. ipsi aū ꝛ uiges manēt. Plane uxoris uoluntate adhi
bere aliā unde ꝛ minēs filii nascant. uni cōmixtione ae se
mine. alteri aut iure ac potestate apud antiquos patres
fas erat. uti ū. n ē fas sit n temere diuerī. Nō ē enī nunc p
pagandi necessitas que tunc fuit q̄ndo ꝛ parentib; ꝛ iugib;
alias ppē copiosiorē posteritate sup ducere licebat. q̄d cer
te nunc n licet. Iam tamū affert opportunitatis adaliq̄d ita
agendū tempor secreta distinctio. ut nunc melius faciat
qui nec una diuerti n se ꝛ iungere n possit. tunc aut & iā plu
res inculpabilit̄ ducebat. & qui se multo facilius ꝛ iungere
posset. n aliud pietas illo tempe p̄tularet. Sicē enī sapiēs
& iustus qui iā ꝛ cupiscit dissolu. ꝛ eē cū xp̄o. ꝛ hoc magis op
timo delectat. n iā uiuendi cupiditate s; ꝛ sulendi officio fu
mit alm̄itū. ut maneat mear ne q̄d necessariū ē. p̄t alios
sic miscerī feminis iure nuptiarū officiosū fuit tē seis uiris
n libidinosū. Q̄d enī eis; ad salutē hominis. hoc ē concubit
ad salutē generis. & utriq; n ē sine delectatione carnali.
que tam modificata. & temperata refrenante musū natalē
redacta libido eē n potest. Q̄d aut ē insistentando uicio u
licet eis;. hoc ē inquerenda. ple fornicari. t adulterin ꝛ cu
bitus. & q̄d ē in luxuria uentris. ꝛ gutturis licet eis;. hoc ē
in libidine nulla. plē querente licet ꝛ cubitū. & q̄d ē in cho
licito n nullus immoderatior appetit. hoc ē incōuigis; uenia
lis ille cōcubitus. Sicē g̃ latus ē mori fame quā idolorum
uesca. ita latī ē defungi sine liberis quā ex illicito ꝛ cubitu
stirpē querere. Vnde eūq; nascant. boēs si parentū uita
n secerent. ꝛ dnīn rite colant honesti ꝛ salui erīt. Sen enim
hominis eq̄lis eq; homine dī ercata ē. ꝛ eo male utentib;
male erit. n ipsū aliq̄ndo malū erit. Sicē enī filii bon adul
teror nulla defensio ē adulterior. sic malis filii ꝛ iugator
nullū erim ē nuptiarū. Inde sicē patres tempis nouiter
tamen ex officio ꝛ sulendi alm̄ita sumtes. quāius ea cū de
lectatione naturali carnis accipent. nullom tam cōpant
delectationi eor q̄ uim olaticio uescebāt. aut eor q̄ quāius
licitas esias tam immoderatē assimebāt. sicē patres uetis
testamēti ꝛ sulendi officio ꝛ cū bebāt. quae delectatio illa na
turalis nequaquā usq; ad irrationale aut nefariū libidinē
relaxata. nec tur prudim stupior. nec ꝛ iugator intēpantie
ꝛ ferenda ē. fad ē quippe uena caritatis nunc spāliter. tunc car
naliter. ppē illā mater ē ier lin. ppagandi erat filii s; diuersa
opa patrū n faciebat n diuersitas tēpor. Sic aut necesse erat
ut carnaliter conret. & iā n carnales. ppbie. sicē necesse erat ut
carnaliter uesceremē. & iā n carnales apl̄i. Quotq̄t g̃ nē st̄
quib; dī. si se n continent nubāt. n cōpandi st̄ tunc & iā nubē
tib; scis. ipse q̄dē nuptie mōmib; gentib; cadē st̄ perem
dor causa. q̄ q̄lescūq; p̄tea fuerīt. ad hoc tam instituē st̄
nuptie. ut ordinate honesteq; nascant. S; homines qui se n